

**ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ТЕКСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ
ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ВИРОБІВ ІНДУСТРІЇ МОДИ**

Перший і найважливіший етап оцінки якості промислової продукції є вибір номенклатури показників якості.

Від прийнятої номенклатури показників якості залежить спектр методів випробувань і величин базових показників, який встановлює перелік найменувань кількісних характеристик властивостей продукції, визначає що входять до складу її якості та забезпечує оцінку рівня якості продукції[1].

Аналіз даних науково-технічних джерел щодо вимог, які висуваються до властивостей матеріалів на виробі індустрії моди та вивчивши діючі стандарти, нами було запропоновано наступну номенклатуру показників якості, яка представлена в таблиці 1.

Таблиця 1- Номенклатура показників якості текстильних матеріалів для виробів індустрії моди

№ з/п	Група вимог	Характеризована властивість	Показники якості, одиниці вимірювання
1	2	3	4
1	Призначення	Соціальна	художньо-колеристичне оформлення, бал; структура, бал; поверхнева густина, г/м ²
		Функціональна	жорсткість, мкН·см ²
2	Ергономічність	Гігієнічність	гігроскопічність,%; вологовіддача,%; коефіцієнт повітропроникності, дм ³ /м ² с, капілярність, мм, водовбиральність, %, питомий поверхневий електричний опір, Ом·м
		Комфортність	поверхнева густина г/м ² ; товщина, мм, см; жорсткість, мкН·см ² ,
3	Надійність	Формостійкість	зміна лінійних розмірів після дії ВТО, %
		Зносостійкість	стійкість пофарбування до дії прання, поту, слини, сечі, виділень, бали; зміна лінійних розмірів після мокрих обробок, %
		Витривалість	стійкість стирання по площині, цикли; міцність з'єднання деталей, дан/см
4	Естетичність	Оптичні	художньо-колеристичне оформлення, бали; структура оздоблення, бали; відповідність зовнішнього вигляду зразку еталону, бали;
5	Технологічність	Геометричні	ширина, см; зміна лінійних розмірів після ВТО, %; розтяжність при навантаженні, що менше розривного, %
		Механічні	товщина, мм ; розсуваємість, даН
6	Безпека споживання	Споживчі, біологічні	вміст речовин, що впливають на організм, %

При конфекціюванні матеріалів і виробів повсякденного призначення необхідно враховувати всі вагомні вимоги до них, що дозволить задовольнити утилітарні і естетичні потреби споживача. Конфекціювання матеріалів для одягу, що досліджуються в даній роботі проводилось за загальноприйнятою методикою [2] в умовах лабораторії кафедри технологій моди, КНУТД.

Для складання ієрархічної структури показників якості матеріалів та визначення їх значущості необхідно було поетапно виконати наступні було запропоновано провести ранжування показників якості матеріалів, надавши найбільш вагомому, за думкою експертів ранг $R=1$, найменш вагомому – $R=10$. (приклад анкети наведено в таблиці 1). Математична обробка результатів дослідження надала можливість визначити і сформулювати вимоги до матеріалів для виготовлення одягу та встановити ранжування показників якості матеріалів. До показників якості, запропонованих для розгляду матеріалів, не включалися естетичні показники.

Математична обробка експертних даних оцінки матеріалів за показниками вагомності заключається в оцінці ступеня узгодженості думок експертів і підрахунку звідних характеристик опитування групи експертів [3].

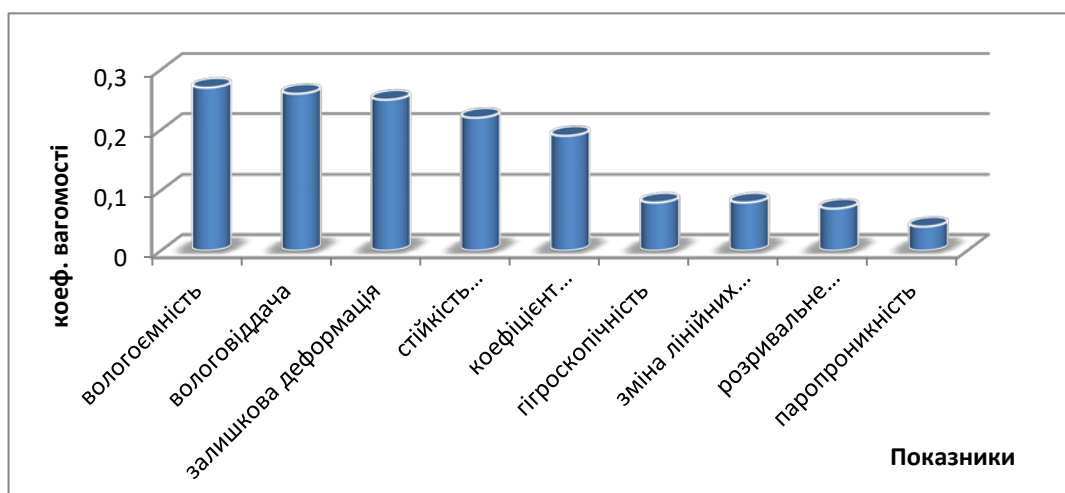

Рис.1. Коефіцієнти вагомності показників якості текстильних матеріалів для виробів індустрії моди

За результатами проведеної експертної оцінки (рис 1) було визначено істотно значимі показники якості матеріалів, а саме: вологоємність ($j_i=0,27$), вологовіддача ($j_i=0,26$), залишкова деформація ($j_i=0,25$) та стійкість пофарбування до дії прання та поту ($j_i=0,22$).

Отже, на базі відповідної номенклатури показників якості в результаті експертного оцінювання проведено ранжирування, визначено ієрархічну структуру та встановлено суттєво значимі показники якості матеріалів для повсякденного одягу жіночого асортименту.

Література:

1. Матвейцова Д.С., Карван С.А., Параска О.А. Формування асортименту та класифікація бавовняних тканин.// Вісник Хмельницького національного університету, 2014. №4, (215). С 196-203.
2. Супрун Н.П. Конфекціювання матеріалів для одягу / Н.П.Супрун, Л.В.Орленко, Е.П. Дрегуляс, Т.О.Волинець // Навч. пос., К.: Знання. - 2008. – 246 с.
3. Супрун Н.П. Матеріалознавство швейних виробів. Матеріали для одягу. Навч. пос. - К. КНУТД, 2009. –188 с.